

Tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten vastaanoton kuntamallin muutosesitys

Kunnanhallitus 09.05.2022 § 112

Kuntien ottaminen tiiviimmin mukaan vastaanottopalveluiden järjestämiseen on nähty tarpeelliseksi, koska Ukrainasta Venäjän hyökkäyksen takia paenneiden määrän ennakoidaan edelleen kasvavan Suomessa. Venäjän hyökkäyksen jälkeen Suomessa on jätetty yli 21 000 tilapäisen suojelun hakemusta, suurin osa hakijoista on ukrainalaisia. Tilapäistä suojelua saavalla on oikeus vastaanottopalveluihin.

Tähän tilanteeseen Maahanmuuttovirasto on luonut ns. kuntamallin. Sen mukaisesti Ukrainasta paenneet voivat saada majoituspalveluita kunnasta ilman, että kuntaan perustetaan omaa vastaanottokeskusta. Maahanmuuttovirasto korvaa kunnille majoituksen kustannukset. Kuntamalli koskee vain tilapäistä suojelua hakeneita ja saavia henkilöitä.

Mäntsälän vastaanoton kuntamalli toimii osana Mäntsälän kunnan maahanmuuttopalveluja. Maahanmuuttajapalvelujen organisaatioon kuuluu Mäntsälässä sekä turvapaikanhakijoiden (kiintiöpakolaisten) vastaanotto-toiminta, että kuntaan sijoitettavien pakolaisten kotouttamistoimenpiteiden järjestäminen. Toimintaa ohjaa kotouttamislain mukainen suunnitelma.

Kuntamalli lähtee siitä, että kuntaan asettuneet, tilapäistä suojelua hake- neet ukrainalaiset voisivat halutessaan myös jatkaa asumistaan Mäntsä- lässä. Uusi malli ei vaikuta siihen, milloin henkilö saa kotikunnan. Kotikun- talakiin ei ole tehty muutoksia.

Kunta tekee Maahanmuuttoviraston ylläpitämän vastaanottokeskuksen kanssa sopimuksen majoituksen ja vastaanottopalveluiden järjestämisestä tilapäistä suojelua saaville henkilöille.

Tarjottavat palvelut:

Mäntsälän kunta tarjoaa vastaanottolain mukaiset majoituspalvelut. Kunta tarjoaa majoitusta kunnan osoittamissa, Mäntsälän Kodit Oy:ltä vuokratuissa kalustetuissa asunnoissa. Majoitus on samantasoista asu- mista mitä kunta tarjoaisi omille kuntalaisilleen. Kunta vastaa majoituksen laadusta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Maahanmuuttovirasto korvaa asu- misen kiinteällä hinnalla asiakas/vuorokausi. Maahanmuuttovirasto määrit- tää korvaustason, joka sidotaan kuntakohtaisesti ARA-vuokrien tasoon. Korvattava hinta sisältää kaikki asumiseen liittyvät kustannukset: vuokra, vesi, sähkö, kalustus ja varustus, hallintokulut sekä asiakkaan arjen ohjauksen.

Muut palvelut:

Vastaanottokeskus järjestää muut palvelut, kuten

- sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kuntakohtaisen sopimuksen mukaisesti
- vapaaehtoisen paluun tuen

- tulkkauksen hankkii ja maksaa se, jonka palveluun se liittyy – kunta laskuttaa tulkkauspalvelut vastaanottokeskuksesta.

Valmistavan opetuksen järjestäminen rahoitetaan kunnalle täysimääräisesti ja vuoden 2022 osalta takautuvasti perustuen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausiin.

Kuntamallin käyttöönotto on vapaaehtoinen kunnille. Korvausten saaminen 1.5. jälkeen kuitenkin edellyttää sopimusta kunnan ja vastaanottokeskuksen välille. Tässä vaiheessa sopimuksia solmitaan määräaikaisina 30.9.2022 saakka. Tällä hetkellä EU:n neuvoston päätöksen mukaan tilapäisen suojelun oleskelulupia voidaan myöntää 4.3.2023 asti.

(Valmistelija/lisätietoja:
työllisyyskoordinaattori Tiina Hast, tiina.hast@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus hyväksyy esittelytekstin mukaisen kuntamallin käyttöönoton ja saattaa sen Maahanmuuttoviraston tiedoksi. Kunnanhallitus oikeuttaa kunnanjohtajan päättämään asiaan liittyvistä muista velvoitteista tai sopimuksista.

Käsittely: Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja muutti esitystään seuraavasti: lisätään päätökseen teksti tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten kuntamallin käyttöönoton.

Päätös: Hyväksyttiin muutetun esityksen mukaan: Kunnanhallitus hyväksyy esittelytekstin mukaisen tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten kuntamallin käyttöönoton ja saattaa sen Maahanmuuttoviraston tiedoksi.

Kunnanhallitus oikeuttaa kunnanjohtajan päättämään asiaan liittyvistä muista velvoitteista tai sopimuksista.

Liite 1. Kuntien majoittamien Ukrainasta saapuneiden vastaanottoon liittyvät korvaukset ja sopimukset, Maahanmuuttovirasto

Kunnanhallitus 20.06.2022 § 147

Maahanmuuttoviraston ohje kuntamallin mukaisesta majoituksesta ja ohjauksesta:

Kuntamalliin osallistuvat ne kunnat, jotka ovat tehneet sopimuksen kuntamallin mukaisesta toiminnasta ja vastaanottopalvelujen tuottamisesta alueensa vastaanottokeskuksen kanssa. Sopimus on edellytys kuntamalliin kuuluvien korvausten maksamiselle 1.5.2022 alkaen. Osallistuminen on kunnille vapaaehtoista. Maahanmuuttovirasto määrittelee, mikä alueella sijaitsevista vastaanottokeskuksista vastaa kunkin kunnan kanssa laadittavasta sopimuksesta ja sen tekemiseen liittyvistä keskusteluista. Kunta tekee sopimuksen palvelujen tuottamisesta ja kuntamallin mukaisesta toiminnasta alueen vastaanottokeskuksen

kanssa.

Maahanmuuttovirasto on esittänyt, että Mäntsälässä toimitaan 1.4.2022 käynnistyneen kuntamallin mukaisesti 30.6.2022 asti. 1.7.2022 alkaen Mäntsälään perustetaan vastaanottokeskus Järvenpään vastaanottokeskuksen filiaaliksi. Maahanmuuttovirasto tekee sopimuksen Kotokunta Oy:n kanssa vastaanotto toiminnan järjestämisestä. Nykyiset n. 50 Mäntsälän vuokra-asunnoissa majoittunutta ja tilapäistä suojelua hakenutta ukrainalaista siirtyvät Kotokunta Oy:n asiakkaiksi ja asunnot siirtyvät vastaanottokeskuksen vuokraamiksi toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella. Vastaanottokeskuksen tulon myötä Mäntsälässä olisi yhteensä noin 100 tilapäistä suojelua hakenutta ukrainalaista ja asuntoja tarvitaan yhteensä n. 25 kappaletta. Työpaikan saaneet ukrainalaiset voivat vuokrata asunnon myös itse.

Vastaanottolain mukaiset palvelut: majoitus, terveystoimet, sosiaalipalvelut, vastaanottoraha, työ- ja opintotoiminta sekä vapaaehtoisen paluun tuki tulevat vastaanottokeskuksen kautta. Vastaanottokeskuksen kiinteistöhallintokumppanina toimivan Linna Asunnot Oy:n vuokraamista asunnoista maksetaan Mäntsälän Kodit Oy:lle ja muille mahdollisille vuokranantajille asuntojen vuokrahinta. Vastaanottokeskus huolehtii uusien asuntojen kalustamisesta ja asuntoon liittyvistä kustannuksista.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäminen kuuluvat lain mukaan kunnalle. Näihin liittyvistä kustannuksista ja niiden mahdollisesta korvaamisesta vastaa OKM.

Mäntsälän kunta perustaa Ehnroosin ja Myllymäen kouluille yhden yhteisen valmistavan opetuksen ryhmän ensi lukuvuodeksi.

(Valmistelija/lisätietoja:
työllisyyskoordinaattori Tiina Hast, tiina.hast@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

1. Kunta toteaa, että Maahanmuuttoviraston hyväksymä palveluntuottaja (Kotokunta Oy) toimii vastaanottokeskuksen järjestäjänä Mäntsälän sivutoimipisteessä 1.7.2022 lukien.
2. Vastaanottolain mukaiset palvelut ovat tarkoitettu tilapäistä suojelua hakeville ukrainalaisille ja
3. kunta järjestää lain perusteella varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut ja niistä päätetään hallintosäännön mukaisesti.

Käsittely: Työllisyyskoordinaattori Tiina Hastia kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

